

W 2012 r. liczba ofiar śmiertelnych wypadków drogowych w UE zmniejszyła się o 9 proc. Według nowych danych opublikowanych 19 marca br. przez Komisję Europejską, w 2012 r. odnotowano najniższą liczbę ofiar śmiertelnych wypadków drogowych od czasu rozpoczęcia zbierania danych. Teraz rozpoczynają się prace nad strategią na rzecz zmniejszenia liczby rannych.

- 2012 r. był przełomowym rokiem dla bezpieczeństwa ruchu drogowego w Europie, ponieważ w roku tym odnotowano najniższą historii liczbę ofiar śmiertelnych wypadków drogowych. Spadek o 9 proc. oznacza, że w ubiegłym roku uratowano życie 3 000 osób. Mimo iż dane te wypadają bardzo pozytywnie, na drogach Europy nadal codziennie ginie 75 osób, a to oznacza, że pozostaje jeszcze wiele do zrobienia. Wyzaczyliśmy sobie ambitne cele zakładające zmniejszenie o połowę liczby ofiar śmiertelnych wypadków na europejskich drogach do 2020 r. i musimy prowadzić konsekwentne działania, aby cele te zrealizować. Ofiary śmiertelne wypadków drogowych to tylko wierzchołek góry lodowej. Na każdą ofiarę śmiertelną wypadków drogowych w Europie przypada dziesięć osób dotkniętych ciężkimi obrażeniami, takimi jak uszkodzenia mózgu lub rdzenia kręgowego. Potrzebujemy strategii, która umożliwi zmniejszenie liczby osób ciężko rannych w wypadkach drogowych w całej UE – powiedział Siim Kallas, wiceprzewodniczący Komisji Europejskiej odpowiedzialny za transport.

Statystyki dla poszczególnych krajów (zob. tabela) pokazują, że między poszczególnymi państwami członkowskimi UE występują znaczne różnice pod względem liczby ofiar śmiertelnych wypadków drogowych. Kraje o najniższej liczbie ofiar śmiertelnych wypadków drogowych to Wielka Brytania, Szwecja, Niderlandy i Dania, gdzie odnotowuje się około 30 ofiar śmiertelnych na milion mieszkańców.

W porównaniu z rozczarowującymi danymi z 2011 r., kiedy postępy w ograniczaniu liczby ofiar śmiertelnych wypadków drogowych spadły do 2 proc., zmniejszenie tej liczby o 9 proc. w 2012 r. oznacza, że państwa członkowskie są ponownie na dobrej drodze do osiągnięcia celu zakładającego zmniejszenie liczby ofiar śmiertelnych wypadków drogowych o połowę w latach 2010-2020. Aby osiągnąć ten cel, konieczne jest zmniejszenie liczby ofiar śmiertelnych średnio o około 7 proc. rocznie.

Najbardziej niepokojącym elementem danych statystycznych z 2011 r. był znaczny wzrost liczby ofiar śmiertelnych wśród szczególnie zagrożonych uczestników ruchu drogowego, takich jak piesi, motocykliści i osoby starsze – mimo faktu, iż całkowita liczba ofiar śmiertelnych wypadków drogowych uległa zmniejszeniu. Według wstępnych danych z 2012 r. liczba ofiar śmiertelnych wśród szczególnie zagrożonych uczestników ruchu drogowego znacząco zmalała w 2012 r.

Unijny program działań na rzecz bezpieczeństwa ruchu drogowego na lata 2011-2020

W europejskim programie działań na rzecz bezpieczeństwa ruchu drogowego na lata 2011-2020 wyznaczono cel zakładający zmniejszenie liczby ofiar śmiertelnych wypadków drogowych w Europie o połowę w ciągu najbliższych dziesięciu lat. Zawiera on ambitne propozycje, które dotyczą zwiększenia bezpieczeństwa pojazdów, infrastruktury i zachowania użytkowników dróg. Do wdrażanych od niedawna kluczowych inicjatyw należą m.in.:

- przepisy dotyczące nowego unijnego prawa jazdy, obowiązujące od stycznia 2013 r., które obejmują bardziej rygorystyczne zasady regulujące dostęp młodych osób do motocykli o dużej mocy;
- krajowe plany egzekwowania przepisów, przedkładane przez państwa członkowskie, które są bogatym źródłem najlepszych praktyk;
- zasady dotyczące transgranicznego egzekwowania przepisów mające na celu umożliwienie skuteczniejszego prowadzenia postępowań w sprawie przestępstw lub wykroczeń drogowych popełnionych za granicą (prowadzenie pojazdu pod wpływem alkoholu, przekroczenie dopuszczalnej prędkości itp.), obowiązujące od listopada 2012 r.;
- działania zmierzające do opracowania strategii na rzecz zmniejszenia liczby rannych.

W kierunku strategii na rzecz zmniejszenia liczby rannych w wypadkach drogowych - obecna sytuacja

Szacuje się, że na każdą ofiarę śmiertelną wypadków drogowych w Europie przypada dziesięć osób ciężko rannych i czterdzieści lekko rannych.

Państwo członkowskie	Liczba ofiar śmiertelnych na milion mieszkańców				Zmiana liczby ofiar śmiertelnych		
	1965	2010	2011	2012	Średni roczny spadek 2000-2010	2010-2011	2011-2012
Belgia	147	77	78	73	-6%	2%	-12%
Bulgaria	91	103	89	82	-3%	-15%	-8%
Republika Czeska	150	76	74	71	-5%	-4%	-4%
Dania	212	46	40	32	-6%	-14%	-18%
Niemcy	234	45	49	44	-7%	10%	-10%
Estonia	178	58	75	65	-10%	29%	-14%
Irlandia	124	47	41	36	-7%	-12%	-12%
Grecja	89	111	101	92	-4%	-9%	-10%
Hiszpania	114	54	45	41	-9%	-17%	-9%
Francja	249	62	61	56	-8%	-1%	-8%
Włochy	186	68	64	62	-6%	-6%	-2%
Cypr	162	73	85	59	-5%	18%	-28%
Łotwa	290	97	86	86	-10%	-18%	-2%
Litwa	250	90	97	100	-9%	-1%	2%
Luksemburg	250	64	64	65	-8%	3%	3%
Węgry	86	74	64	60	-6%	-14%	-5%
Malta	36	36	51	26	-1%	40%	-48%
Niderlandy	202	32	33	32	-7%	2%	-1%
Austria	252	66	62	64	-6%	-5%	4%
Polska	79	102	109	93	-4%	7%	-15%
Portugalia	117	79	84	71	-6%	-7%	-16%
Rumunia	98	111	94	96	0%	-15%	1%
Słowenia	327	67	69	59	-7%	2%	-13%
Słowacja	128	68	60	55	-5%	-13%	-9%
Finlandia	230	51	54	48	-5%	7%	-11%
Szwecja	170	28	34	31	-8%	20%	-7%
Zjednoczone Królestwo	146	31	31	28	-7%	3%	-12%
UE	171	62	60	55	-6%	-2%	-9%

Kluczowym czynnikiem, który przyczynił się do zmniejszenia liczby ofiar śmiertelnych wypadków drogowych było zastosowanie podejścia opartego na wynikach, przyjętego w ramach dwóch następujących po sobie dziesięcioletnich strategii UE w zakresie bezpieczeństwa drogowego. Przyjęcie podobnego podejścia może okazać się bardzo skuteczne w celu zmniejszenia liczby ciężko rannych ofiar wypadków drogowych. Problem polega na tym, że aktualne dane na temat ciężkich obrażeń mają charakter ogólny i są szacunkowe. Dane dotyczące liczby ciężko rannych są często podawane błędnie lub są zaniżane, i w związku z tym nie są one porównywalne w kontekście całej UE.

Z tego względu Komisja Europejska opublikowała 19 marca br. dokument dotyczący poważnych obrażeń odnoszonych w wypadkach drogowych, w którym przedstawia kolejne działania zmierzające do opracowania kompleksowej strategii UE w tym zakresie, obejmujące m.in.: wspólną definicję poważnych obrażeń odnoszonych w wypadkach drogowych (mającą zastosowanie od 2013 r.); usprawnienie stosowanych przez państwa członkowskie metod zbierania danych dotyczących poważnych wypadków drogowych (pierwsze sprawozdania sporządzone przy użyciu ogólnounijnych i porównywalnych metod zbierania danych oraz w oparciu o nową definicję będą dostępne w 2014 r.); zasadę polegającą na przyjęciu ogólnounijnego celu w zakresie ograniczenia liczby osób ciężko rannych w wypadkach drogowych (na przykład w okresie 2015-2020).

Kluczowym działaniem, które zostało podjęte już w 2012 r., było porozumienie w sprawie unijnego systemu definicji poważnych obrażeń odnoszonych w wypadkach drogowych. Efektem współpracy Komisji Europejskiej i państw członkowskich w ramach grupy wysokiego szczebla ds. bezpieczeństwa drogowego było uzgodnienie skali obrażeń MAIS (ang. Maximum Abbreviated Injury Score), służącej do określania

stopnia poważnych obrażeń doznanych w wypadkach drogowych.

Co wiemy już na temat poważnych obrażeń?

Według dostępnych obecnie szacunkowych danych:

- Każdego roku około 250 000 osób zostaje ciężko rannych w wypadkach drogowych w UE - dla porównania, w 2012 r. odnotowano 28 000 ofiar śmiertelnych wypadków drogowych.
- Mimo iż liczba ofiar śmiertelnych wypadków drogowych zmniejszyła się o 43 proc. w ciągu ostatniego dziesięciolecia, liczba osób ciężko rannych spadła tylko o 36 proc.
- Najczęściej występujące ciężkie obrażenia odnoszone w wypadkach drogowych to urazy głowy i mózgu. Drugie w kolejności są urazy nóg i kręgosłupa.
- Na ciężkie obrażenia ponoszone w wypadkach drogowych narażeni są zwłaszcza szczególnie zagrożeni uczestnicy ruchu drogowego, np. piesi, rowerzyści, motocykliści oraz przedstawiciele niektórych grup wiekowych, w szczególności osoby starsze. Przypadki poważnych obrażeń odnoszonych w wypadkach drogowych mają miejsce częściej na obszarach miejskich niż na drogach zamieszkanych.

Źródło: Komisja Europejska